

31.08.2018

Перевірка на запозичення, пошук за потрібними критеріями і різні режими доступу – затверджено Регламент, за яким працюватиме Національний репозитарій академічних текстів

Національний репозитарій академічних текстів матиме адресу nrat.gov.ua та даватиме користувачам відкритий доступ до електронних версій наукових робіт та пов'язаних з ними даних. Це, зокрема, передбачено [Регламентом роботи репозитарію, що був опублікований та офіційно став чинним сьогодні, 31 серпня 2018 р. \(Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України\)](#).

«Запуск Національного репозитарію – це складний багатоетапний процес. Торік Уряд ухвалив Положення, де закладені ключові характеристики репозитарію. Зараз же, розробивши та затвердивши Регламент, ми визначаємо, як саме працюватиме головна електронна база наукових робіт в Україні. Йдеться про те, як будуть зберігатися, систематизуватися та оброблятися тексти, яким чином надаватиметься інформація у відкритий доступ, як взаємодіятимуть різні учасники тощо», – пояснила Міністр освіти і науки України Л. Гриневич.

Вона також відзначила, що важливою нормою, закладеною в документ, є те, що ресурси Національного репозитарію стануть допоміжним засобом для перевірки академічних текстів на плагіат.

«У репозитарій включатимуть дисертації та автореферати, наукові статті та видання, монографії, кваліфікаційні випускні роботи здобувачів вищої освіти тощо. Тексти додаватимуться незалежно від дати їх створення та оприлюднення. І в Регламенті чітко зазначено: репозитарій має надати користувачам можливість перевірки цих робіт на наявність збігів текстових та графічних фрагментів. Водночас хочу підкреслити, що остаточний висновок про наявність плагіату залишатиметься лише за експертом. До повноважень розпорядника репозитарію не належатиме видача будь-яких довідок про відсутність або наявність плагіату в академічних текстах», – наголосила Л. Гриневич.

У репозитарії буде кілька режимів доступу. Так, звичайний відвідувач зможе переглянути загальну інформацію про ресурс, реєстр текстів, здійснити пошук текстів, формувати їх список за обраними критеріями, сортувати і зберігати на електронних приладах чи носіях тощо.

Інший режим – це зареєстровані користувачі. Вони отримають:

- відкритий доступ до електронних версій текстів, можливість ознайомлення з ними, збереження їх на електронних приладах чи носіях та в персональному електронному кабінеті;
- можливість деталізованого пошуку текстів за додатково визначеним набором ознак/критеріїв і збереження його результатів на електронних приладах чи носіях та у персональному електронному кабінеті;
- індивідуальне інформування відповідно до оформленої безоплатної підписки щодо оновлення та надходження академічних текстів;

- доступ до додаткових функціональних можливостей репозитарію, зокрема, спеціально розроблених аналітичних та інших інструментів роботи з текстами;

- можливість перевірки на наявність збігів текстових (літерних і цифрових символів) та графічних фрагментів тощо.

Національний репозитарій складатиметься з центральної та локальних частин – репозитаріїв вишів та інших інституціональних учасників. Розміщення в ньому академічних текстів буде безоплатним. Мовами репозитарію будуть українська та англійська.

Як повідомив директор Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН А. Шевцов, апробацію пілотного режиму ресурсу планується розпочати до кінця року. Вже зараз розпорядник Національного репозитарію – Український інститут науково-технічної експертизи та інформації – працює над бета-версією офіційного сайту.

Паралельно триває формування бази академічних текстів. Наразі УкрІНТЕІ має фонд науково-дослідних дослідно-конструкторських робіт і захищених дисертацій, який є національним надбанням. Його насамперед використовують для формування контенту репозитарію. Також тексти будуть надходити від інституціональних учасників, зокрема, вишів, наукових установ, видавництв, бібліотек тощо.

Доки триває робота над створенням репозитарію, надіслати пропозиції щодо його роботи можна на електронну адресу: nrat@ukrintei.ua.